

B 372/63/10
A BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
I-SŐ KERÜLETI KÖZSÉGI

FELSŐBB LEÁNYISKOLA

HUSZONNEGYEDIK

ÉRTESÍTŐJE.

AZ 1915—6. ISKOLAI ÉVRŐL.

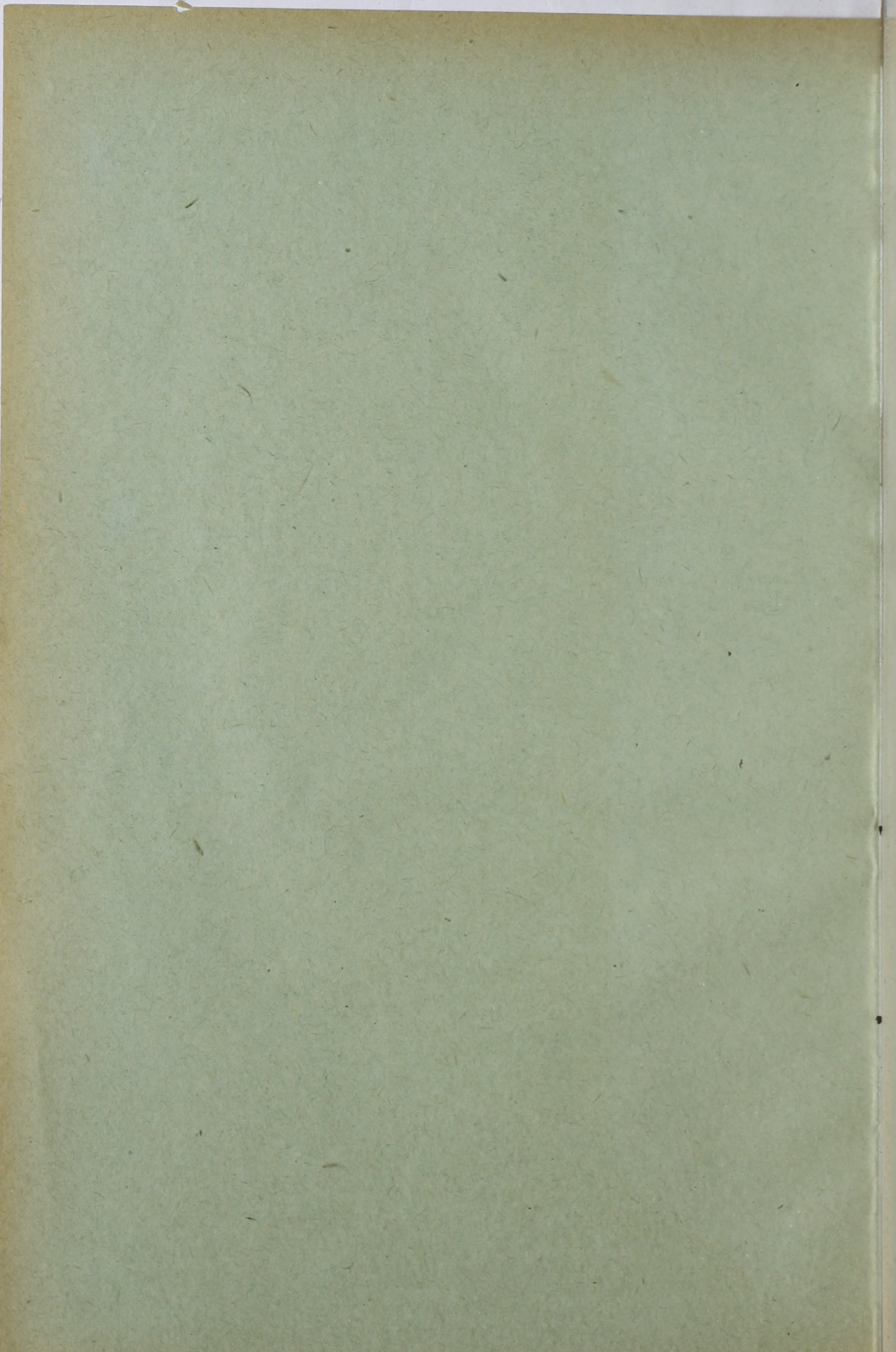
SZERKESZTETTE

WOLF ÁGOSTON,

IGAZGATÓ.

BUDAPEST, 1916.

„ÉLET” IRODALMI ÉS NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
I-SŐ KERÜLETI KÖZSÉGI

FELSŐBB LEÁNYISKOLA

HUSZONNEGYEDIK

ÉRTESÍTŐJE.

AZ. 1915—6. ISKOLAI ÉVRŐL.

SZERKESZTETTE

WOLF ÁGOSTON,
IGAZGATÓ.

BUDAPEST, 1916.

„ÉLET” IRODALMI ÉS NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

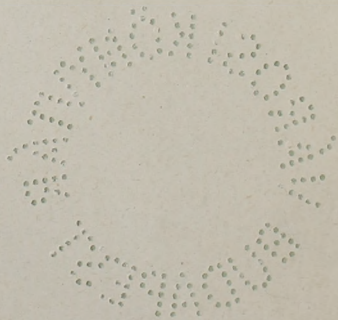
LIBRARY

1912

CHICAGO

1912

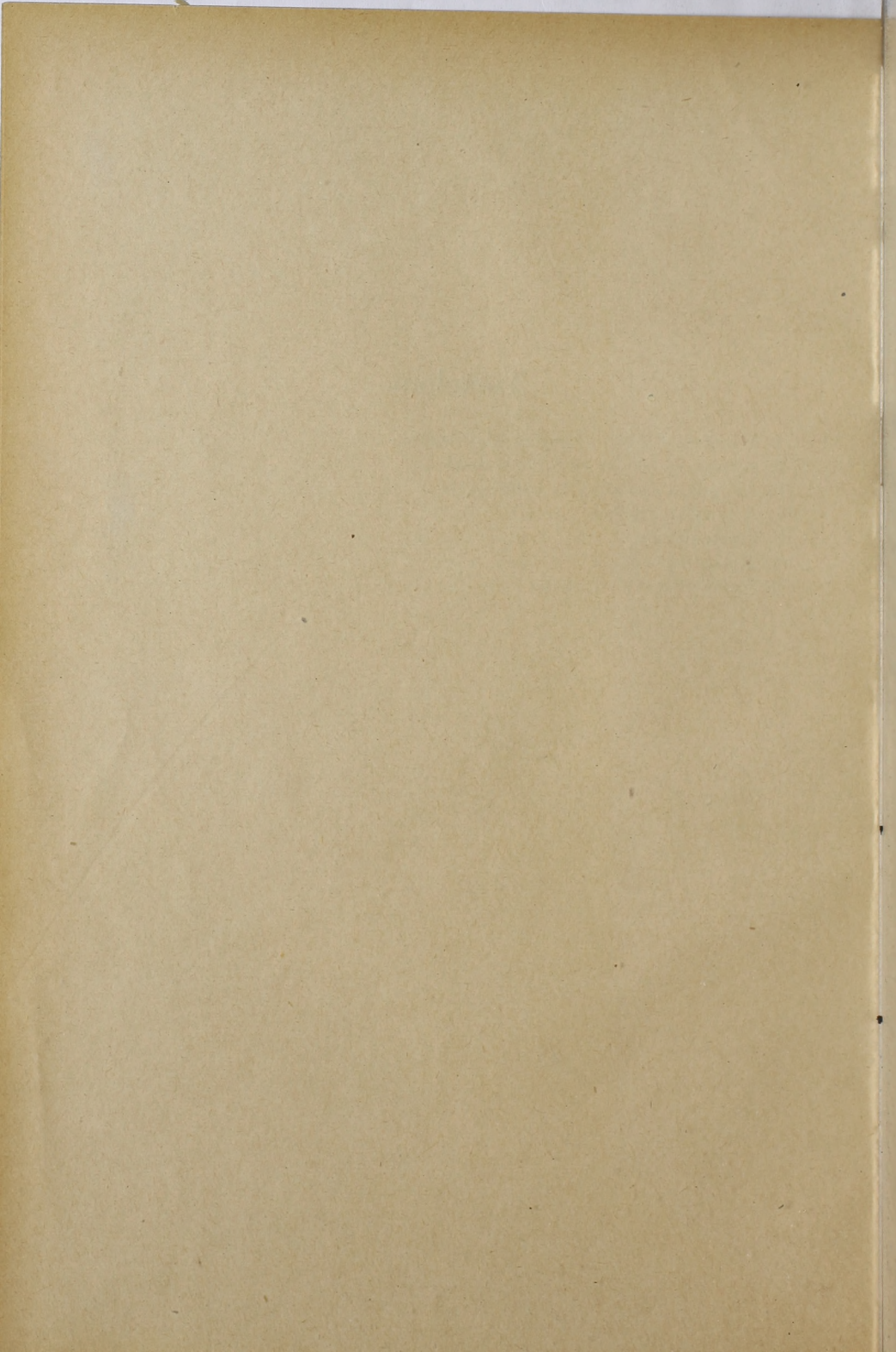
CHICAGO

CHICAGO

Tartalom.

I. A háború hatása a tanulók lelkivilágára ...	5
II. Adatok az iskolai év történetéhez...	10
III. Az intézet hatósága és személyzete ...	22
IV. A tanulók névsora ...	25
V. Zenetanfolyam ...	31
VI. Statisztikai adatok ...	32
VII. Tudnivalók a jövő iskolai évre ...	34

I.

A háború hatása a tanulók lelkivilágára.

Azt hiszem, hogy megfigyelésem pontossága érdekében előre kell bocsátanom, hogy a mi iskolánk tanulói, mint azt statisztikai adataink is bizonyítják, olyan körben élnek, mely a magasabb rendű értelmiség színvonalán áll. Nehéz tehát megállapítanunk azt, melyek a közvetlen egyéni benyomásaik, miket a háború belőlük kiváltott és viszont gondolkodásuknak mely elemeit szolgáltatta a művelt környezet reájuk gyakorolt hatása.

A környezet hatását azért tartom szükségesnek kiemelni, mert a mi iskolánk tanulói, kiknek apja legnagyobbbrészt diplomás ember, mint állami s magántisztviselők, orvosok, ügyvédek stb. a háborút illetőleg teljes tájékozottsággal bírnak. A tanulókkal folytatott többszöri beszélgetés meggyőzött arról, hogy még a kevésbé tehetségesek és kisebb képzettségűek is meglepő pontossággal mondják el a háború okát, előzményeit és beszámolnak hadseregünk újabb térfoglalásáról. Ismerik a különböző sereg- és fegyvernemek, valamint a szárazföldi, vízi és légi járművek sokféleségét. A legújabb hadműveletek eredményeiről azonnal tudomást szereznek, a szereplő helynevek földrajzi helyzetét is pompásan ismerik s ezáltal akarva, nem akarva óriási mértékben bővítik földrajzi ismereteiket.

Éppen ezért igen büszkék az elért hadisikerekre. Minden talpalatnyi meghódított területet pontosan

számon tartanak s ezért azonnal tiltakoznak, ha e friss tulajdonjogot csak legkisebb mértékben veszélyeztetve látják. Egyik francia óráim alkalmával tanítványaimnak Európa országait kellett francia nyelven elmondaniok. Mikor Belgium és Szerbia említésére került a sor, felhangzott, mint a tiltakozás zúgása: „Az már nincs!”

A háború nagy mértékben fokozta a hazai viszonyok iránti érdeklődésünket is. Ha a magyar nyelvi órákon a tárgyam és a napi események között kapcsolatot igyekszem megteremteni, nagy csöndben és feszült figyelemmel hallgatják szavaimat. A hazafias tárgyú irodalmi alkotások most közelebb állnak lelkükhöz. A tetszés szerint megválasztott szavalat tárgya nagyrészt hazafias s rendszerint aktuális költemény, melynek hangulata lelkesedéssel tölti el őket s a már kissé megszokott hazafias szózatok új szint nyertek a háború eseményeinek megvilágításában. A magyar költészetben megnyilvánuló népies sajátságok megértésére nagyon fogékonyak, hisz a minden veszedelemmel szembeszálló halálfélelmet nem ismerő magyar katonatípus, mint János vitéz, Toldi, most úgyszólván szemük előtt küzdi, vívja ki a győzelmet. Szemük ragyog a lelkesedéstől, ha a régi magyar híres vitézség feltámadásáról, sőt dicsőségében való növekedéséről hallanak.

Arról is több ízben nyílt alkalmam meggyőződni, hogy a háború technikájával kapcsolatos műkifejezésekkel teljesen tisztában vannak. Shrapnell, gránát, gépfegyver, akna, tengeralattjáró, torpedózúzó stb. mind olyan fogalmak, melyeket tanítványaink leánylétükre is bámulatos gyorsan sajátították el. A háborúval kapcsolatban a sok új fogalom úgyszólván megrontotta értelmüket; ezek közül kettő foglalkoztatja leghatalmasabban képzeletüket: a drótsövény és a lövészárók. Ez utóbbi különösen foglalkoztatja őket. Alig van írásbeli dolgozatuk, melyben, ha katonáról van szó, lövészárók ne szerepelne. A hadmű-

veletek sokféleségéből ezt a mozzanatot ragadták ki s ha bármilyen küzdelemről szó kerül, ők ezt mindig lövészárokharcnak képzelik el. Ez a jelenség, azt hiszem abban leli magyarázatát, hogy családtagjaik nagyrészt ilyen harcokban vesznek részt, másrészt pedig maga a fogalom váratlan megjelenésével hirtelen új irányba terelte gondolkodásukat. A pasaréti lövészároktelepet valamennyien megtekintették, mely számukra, — budai gyerekek lévén — könnyen hozzáférhető.

A drótsövény szintén nagymértékben megnyerte tetszésüket. Ezt könnyű elképzelni, csak a kertek szöges drótkerítésére kell gondolniok. Ilyen védőművet ők is alkottak az iskolánkat kiegészítő ideiglenes barakképület udvarán, melyet büszkén szemlélnek. Ez a dróthálózat van hivatva ágakból és fűszálakból épített váraikat az ellenség rombolásától megvédeni. Ha a „tízperc“-ben (ez ugyanis egész rendelkezésükre álló idő művészi eszméik megvalósítására) egyik csoport a másik sátrába lép, ebben a nemzetközi jog megsértését látják s az embernek minden ügyességét össze kell szednie, hogy a súlyos jogsérelmet orvosolja.

Tanítványaink között igen sok van, kinek apja, fivére vagy más hozzátartozója bevonult, sőt legkeményebb küzdelmekben is részt vesz. Ennek súlyát mi is gyakran érezzük. Óra alatt sokszor elmerengnek, bús gondolatokba mélyednek ezek a szegény kis leánykák, kiknek vállai még gyöngék, a szívet tépő aggodalomnak ezt a mázsasúlyát elviselni. Ezt a generációt megrövidítette ez a sors, elvévén tőle a gyermekkort. Bár visszadná neki lelki gazdagodásban és saját javára fordítandó élettapasztalatban azt, amit elvett! Így bizony nem csoda, hogy a tantárgyak nem tudják eléggé lekötni figyelmüket, hisz apjukra gondolnak, ki már hetek óta nem írt, vagy bátyjukra, aki fogoly?

A mi iskolában úgy érzik magukat a gyerme-

kek, mintha otthon volnának. A tanár nálunk nem rettegett, ridegarcú s hatalma érzetében bizonyos piedestálról szónokló felsőbb lény, kinek osztályzó hatalma könnyet vagy mosolyt fakaszt, hanem a gyermeki lelket megértő ember, kihez sokszor bizalommal fordulnak. Ez a köztünk és tanítványaink közt fennálló benső viszony a háború folytán még melegebbé vált.

Ha valami nyomja lelküket, ha a tábori posta nem hoz hírt a féltett apáról vagy a szeretett testvérről, azonnal hozzánk szaladnak, közlik aggodalmaikat, vigasztalást, gyöngéd szavakat várnak tőlünk és ha a régóhajtott levél megérkezik, alig várják, hogy ezt tudathassák velünk. Nemrégiben sokat kellett tűnődnöm azon, hogy vajjon mit jelenthetnek a német szöveg közé csúsztatott és a fogoly állapotát jellemző magyar szavak, egy Transbaikaliából érkezett levélben, melyet egyik tanítványom fivére írt övéinek az orosz fogságból. Mi tagadás benne, van bizony néha ebben a gyermeki közlékenységben egy csöpp rejtett hiuság is. Hisz némelyikük egyszerre megnövekedve érzi egyéniségének súlyát, ha ilyen érdekes közleményekkel lepheti meg a „nénit“, ahogy ők bennünket neveznek. Akadnak közöttük olyanok is, kik néha-néha családi érzéseik melegségébe a hasznosság elvét is belevegyítik és szükség esetén sikeresen kamatoztatják a szeretett családtag távollétét. Ha az írásbeli feladat nem készült el, vagy a felelet nem sikerült, hamarosan elhangzik a mentség: „Nem tudok most tanulni!“ Bizony be kell vallanunk, az ember sokszor ellágyul és enyhébb mértéket alkalmaz szegényekkel szemben.

A hadifoglyok sorsa élénken foglalkoztatja őket. A messze Szerbiából érkező német nyelvű, szüksézávú híradások és a szájról-szájra járó mende-mondák, melyek ellenséges földön élő szeretteiknek sorsát még sötétebbé színezik, gazdag táplálékot nyújtanak fogékony képzeletüknek, mely a mesék világától még

nem is olyan régen szakadt el. Mindig tudnak egy-egy kis epizódot, apró történetet orosz fogságban tengődő magyar katonáinkról, amelynek valódiságához azonban gyakran szó fér. Eltűnődnek azon, hogy mikor láthatják meg végre hazájuk földjét szomorú sorsú vitézeink, mikor jön már el a mindnyájunktól, kicsinytől, nagytól, öregtől, fiattól egyaránt forrón óhajtott — Békè.

... A düh szörnyei gyorsan eltűnének
S most helyettök hófehér burookban
Jár a béke s tiszta szorgalom.

(Vörösmarty)

Bónis Pálné.

II.

Adatok az iskolai év történetéhez.

Évkezdet :

A beírásokat az 1915—16. iskolaévre még az előző év június havában kezdtük meg. A tanulók beírása szeptember 3., 4. és 6. napjain ment végbe. Ezt megelőzőleg augusztus 31.-én a tanári testület megtartotta alakuló tanácskozmányát, amelyen a végleges tárgyebeosztás, az osztályfőnökségek és egyéb tisztségek betöltése nyert elintézés.

A tanulók felvételével egyidejűleg megtartottuk a javító és felvételi vizsgákat is. Javító vizsgálatra 2 tanuló jelentkezett, mindkettő sikerrel vizsgázott és így felsőbb osztályba beléphetett. Felvételi vizsgálatra a polgári leányiskola II. osztályából 3 tanuló, a III. osztályából 1 és a IV. osztályából 2 tanuló jelentkezett. Valamennyiüknek sikerült a vizsgálata és így a felsőbb leányiskola III., illetőleg IV. és V. osztályába felvétettek.

Szeptember 9.-én elrendeztük az osztályokat, 10.-én felolvastuk és megmagyaráztuk a növendékeknek az intézet fegyelmi szabályait, szeptember 14.-én d. e. 9 órakor ünnepélyes Veni Sancte-ra gyűjtöttük össze a róm. kath. tanulókat a Nagyboldog-asszonyról elnevezett budavári koronázó templomba, hová azok egyházi lobogó alatt, a tanári testület vezetése és a szülők nagy részvétele mellett vonultak.

Szeptember 13.-án megkezdtük a rendes előadásokat.

Változások az intézet hatóságában.

Ennek a rovatnak első helyén azt a változást kell fölemlitenünk, mely az iskolai év folyamán intézetünk vezetésében beállott.

Déri Ferenc dr. tanácsnoknak alpolgármesterré történt megválasztása folytán Bárczy István dr. polgármester a tanács közoktatási ügyosztályának vezetésével Wildner Ödön dr. tanácsnokot bízta meg. Midőn abbeli örömknek adunk kifejezést, hogy Déri Ferenc dr. pályáján haladni látjuk, e helyen sem mulaszthatjuk el hálánk és tiszteletünk nyilvánítását, mely bennünket intézetünk iránti kitüntető pártfogásáért eltölt. Köszönetet mondunk neki jóakarataért és előzékenységéért, melyben négy évi áldásos tanácsnoki működése alatt nem szünt meg iskolánkat részesíteni.

Változások a tanári karban.

Staub Ceciliát, ki intézetünkben 1913. szeptember óta a testgyakorlást tanította, a tekintetes Tanács március 14.-én tartott rendes ülésében a felsőbb leányiskolához tornatanítónőnek megválasztotta.

Boreczky Elemérné dr. rendes tanár betegség miatt január 3.-tól április 1.-ig szabadságon volt. Heti 17 órájának ellátásával a tekintetes Tanács Hanvai Ilona dr. középiskolai tanárt bízta meg.

Böhm Gyuláné rendes tanítónő betegség miatt február 21.-tól május 21.-ig szabadságon volt. Heti 11 óráját Hopprich Katalin elemi iskolai rendes tanítónő látta el.

Fleischer Antalné március 22.-tól április 5.-ig szabadságon volt. Heti 17 órájának ellátását a tekintetes Tanács megbízásából Weichart Gabriella dr. középiskolára képesített polgári iskolai rendes tanítónő végezte.

Nevelés és tanítás.

Az immár két év óta dúló világháború mindnyájunkra súlyos terheket rótt. Ki a harctéren, ki otthon

tesz eleget háborús kötelességeinek Az iskola feladatai is megnövekedtek. Meg kell edzenünk az ifjúság lelkét, hogy a sors legnagyobb viharaival is dacolhasson. Olyan embereket kell nevelnünk, kik a Gondviselésbe vetett hittel, bátor szívvel, biztos tudással, fegyelmezett elmével, szilárd jellemmel és felebaráti szeretet érzésével lelkükben küzdjék végig az élet harcait. Hogy kemények legyenek a sors csapásainak eltűrésében, de melegszívűek egymás iránt és fogékonyak az élet nemesebb örömeinek élvezésére. Kétszeres gonddal kell nevelnünk a leánygyermeket, kit óvnunk kell attól, hogy az életküzdelmek folytonosságában lelke meg ne keményedjék, de megőrizze a családi életet boldoggá tevő meleg derűjét. Szóval, hogy nő maradjon a szó legnemesebb értelmében.

Szív — és jellemképzés, vallásosság, honszeretet a végcél, mely felé a szülőkkel egyetértően nevelő és tanító munkásságunkkal teljes erőnkől törekedtünk.

Az ember vezére a hit, mely a kétségbeesés örvényeitől megóvjá. E nehéz időkben is ez tartja fenn erőnket, ez emeli fel a háborús gondok sújtotta lelkünket. Most is nagy figyelmet fordítottunk növendékeink vallásos nevelésére. Hisz a vallásos érzés ápolása intézetünk régi nemes tradíciója.

A római katolikus növendékek minden vásár- és ünnepnapon — a karácsonyi és husvétii ünnepek kivételével — szent beszédet hallgattak az intézet rajztermében, majd az igazgató, a tantestület egy-egy nőtagja és a vallástanár vezetése mellett a budavári koronázó templomba vonultak, hol szent misét hallgattak.

Az áhitat legközvetlenebb megnyilatkozása a zene, melynek szárnyán a lélek Istenhez száll. Arra is törekedtünk tehát, hogy a vallásos érzés a zenei nevelés által is erősödjék. Mise alatt az intézet igazgatója által szervezett énekkar Böhm Gyuláné énektanítónő vezetésével, négyszólamú karban, orgona

kísérettel, alkalmi egyházi magyar és latin énekeket énekelt. A gyermekajkon megcsendülő magasztos ének az istentiszteleten résztvevő szülők és közönség lelkét is áhitattal töltötte el.

A róm. kath. tanulók az év folyamán négy ízben gyóntak és áldoztak; a husvéti ünnepek előtt pedig lelkigyakorlatokat végeztek Szokolay Antal dr. budavári káplán, vallástanár vezetésével.

A protestáns vallású növendékek vallástanáraik ellenőrzése mellett tettek eleget vasárnaponként, valamint október 31.-én a reformáció emlékünnepén, vallási kötelességeiknek.

Az izraelita vallású tanulók hetenkint, pénteken délután az Öntőház-utcai templomba jártak istentiszteletre.

* * *

Mindenkor gondot fordítottunk arra, hogy a hazaszeretet lángját tanítványaink szívébe élesszük. E nehéz napokban százszoros erővel érezzük felelősségteljes, de dicső hivatásunk súlyát. Tudatában vagyunk annak, hogy minden alkalmat fel kell használnunk arra, hogy növendékeinkkel megértessük a haza szentiségének fogalmát. E honfiúi és tanári kötelességeinknek igyekeztünk is megfelelni. Amennyire kiszabott időnk engedte, állandóan fenntartottuk a szoros kapcsolatot az iskola és a jelenkor viszonyai közt. Foglalkoztunk korunk eseményeivel, de viszont a nemzeti multhoz is fordultunk, hogy őseink példájából megértsük: mi ad erőt a magyarnak arra, hogy a „századoknak vérzivatarja közt” szilárdan álljon és fenntartsa nemzeti létét.

Meg kell jegyeznünk, hogy bár a háborús izgalmak hatását növendékeinken is észleltük s ez nem szolgált tanulási készségük emelésére, a kiszabott munkát ebben az évben is elvégeztük. A tanítás menetében szigorúan ragaszkodtunk az 1901. évi legújabb tanterv utasításaihoz.

Háborús vonatkozások az egyes tantárgyak tanításában.

Magyar nyelv és irodalom. Ez a tárgy igen sok alkalmat szolgáltatott a háborúval kapcsolatos fejtegetésekre. — Az I. osztályban a fiatal lányok háborús kötelességeire, a háborús jótékonyagra utaltunk, hangsúlyozva a helyes eszközök megválasztását. A II. és III. osztályban a régi magyarok harci módját ismertetve vázoltuk a modern technika vívmányait. Összehasonlítottuk a kétféle harcmódot, a fegyvereket, a háború tartamát, a seregek számát, a hadak vezetését és a szárazföldi és vízi ütközetek lefolyását. Gazdasági vonatkozásokat is tettünk, rámutatva a magyar föld gazdagságára, a kiéheztetés taktikájára.

A III. osztályban *Rozgonyiné-val* kapcsolatban kijelöltük a régi és az új kor honleányinak feladatait. *Szibinyani Jank*-ban bő perspektíva nyílt a szerb-magyar viszony fejtegetésére, Magyarország kultúrszerepére Hunyadi János révén. A *Szózat és a Himnusz* a mai kor emberének is szívből fakadó imája. A *magyar faj* és a *székely nép* című olvasmányokkal kapcsolatban a magyarnak katonai rátermettségét és a háborúban küzdő vitéz székely ezredek hősiességét emeltük ki. A magyar huszár vakmerősége, kalandvágya, bátorsága pedig a *János vitéz*-ben testesült meg az ifjúság előtt.

A IV. osztályban a *népköltéssel* foglalkozva a háborús dalokról tettünk említést. *Szent László* példáján okulva sohasem csüggedő reménységünknek adtunk kifejezést, hogy a magyarok Istene és a nagy hősök szelleme nem hagyhat el bennünket ma sem. *Tompa allegóriái* arra tanítanak, hogy a haza ellentárlhat a sors viharainak, ha fiainak összetartása erősíti meg. *Arany balladái*-nak alapeszméjét a mai korra is alkalmazhatjuk. Az igazságnak ma is győzedelmeskedni kell (V. László), az ősök emléke ma sem veszett ki, mert bátor katonáink például veszik őket (Szondi két apródja). A *walesi bárdok* megismertetnek bennünket a háború pusztításaival s rámutatnak az

egyedüli menekülés útjára, a fáradalommal megszerzett béke áldására. — *Ágota kisasszony* a mai időknek típusa, mert sokan lesznek, akik elesett jegyesüket így fogják siratni. *Keveházából* azt a tanulságot vonhattuk le, hogy ha nagy áldozat árán is, de Isten segítségével győzelmet arathatunk a túlerőben levő ellenségen. A *Buda halálá*-nak alapgondolata örökbecsű tanulssággal szolgál nekünk. Egy nemzet bukásának oka csakis belső felbomlása, morális hanyatlás, belviszályok. De nagy faji kiválóságok még egy hanyatló nemzetet is életre ébreszthetnek.

A *Zrinyiász* tárgyalásakor a magyar fajnak arról a csodálatos erényéről beszéltünk, hogy a küzdelemben tízszeres erővel tud szembeállni a nálánál sokkal hatalmasabb ellenséggel is.

Toldi a feltörekvő Magyarország szimbóluma, kiben megtestesült a magyar nép, minden erényével és hibájával együtt. — A „Kedves Atyafiak“ derűs és színmagyar életképein megpihen a háborúból felzaklatott lélek.

Az „Új Földesúr“ a magyar föld és a magyar levegő átalakító erejéről beszél. Aki itt él, magyarrá válik külsőben, lélekben, tettben s bárhová menjen is, visszavonja szíve arra a tájra, hol szerettei nyugosznak. Ez is egyik titka annak a csodálatos rejtélynek, hogy tudtuk nemzeti sajátságainkat annyi idegen befolyás mellett évszázadokon át tisztán, híven megőrizni.

Petőfi leíró költeményei az Alföld szépségeit tárják eléink, melyek oly csodálatos összhangba olvadnak Petőfi fanatikus szabadságimádásával. A pusztán nőtt magyar emberben olthatatlan vágy él a szabadság után, melyet oly gyakran kell fegyverrel megvédenie.

Az V. és VI. osztály anyagát is kapcsolatba hoztuk mai háborús viszonyainkkal. *Zrinyi*, *Kölcsey*, *Bercsényi*, *Vörösmarty*, *Arany* költészete arra a biztos útra mutat rá, amelyen haladva a magyar nemzet még a legnagyobb megpróbáltatások között is fen-

tarthatja önálló nemzeti létét, ha van benne önérzet, erő és hazafiság. *Kossuth Lajos július 11-iki* beszédével kapcsolatban vázoltuk a szabadságharc fényes, majd szomorú napjait, melyek a mindent feláldozó hazaszeretetnek oly páratlan szép példáit nyújtják. Majd utaltunk a háború költségeire, a költségek fedezésére és a társadalom önzetlen áldozatkészségére. Nemzetünk *kiváló nőalakjainak* történetével foglalkozva rámutattunk azokra a kötelességekre, amelyeket a haza minden magyar honleánytól megkíván.

Minden osztályban készültek háborús tárgyú magyar dolgozatok is. Tárgyuk volt: a magyar nők áldozatkészségének feltüntetése, a magyar honleány típusának rajza, a háborús viszonyok jellemzése és a várva-várt békében teljesítendő hazafias kötelességeink vázolója.

Meg kell emlékeznünk még az alkalmi háborús tárgyú költeményekről, melyeket tanulóink aprajagya, kivétel nélkül nagy lelkesedéssel tanult és szavalt el.

Német nyelv és irodalom. A német nyelvi órákon minden osztályban rámutattunk a német szövetség fontosságára és utaltunk a német nyelv elsajátításának szükségességére, mely a háborúban még fokozódott.

Az I. osztályban a „Mahlzeiten“-nel kapcsolatban a takarékossgot ajánlottuk a tanulók figyelmébe.

A II. osztályban a mezei munkálatok leírása alkalmat adott arra, hogy vázoljuk, hogy a családi életet mennyire megbolygatta a háború s mily nehézségeket támasztott a mezei munkálatok elvégzésében. Felhívtuk a gyermekek figyelmét az élelmiszerek beszerzési nehézségeinek az okaira.

A III. osztályban a „*Heimat*“ című olvasmány tárgyalásakor ecseteltük a menekültek százalmas sorát, kik otthonukat veszítve tengődnek, s kik teljes mértékben felkeltik szálmunkát. Az „*Am Rhein strom*,“ „*Über Deutschland*“ és „*Die alten Deutschen*“

című olvasmányok bepillantást engedtek a német viszonyokba, melyeknek ismerete most különösen fontos.

A IV. osztályban a „*Spruch im Arbeitszimmer des Kaisers*“ egyes gondolatait valamint a „*Der tote Soldat*“ és „*Das Lied des Alpenhirten*“ című költeményeket a jelenkor eseményeire vonatkoztatva tárgyaltuk.

Az V. és VI. osztályban a nagy költők művei feltárták a tanulók előtt a német szellem erejét. Gondunk volt arra is, hogy példaképen állítsuk elébük a német nemzet nagy erényeit, amelyek: az összetartás, önfegyelmzés, a bámulatos, szívós munkaképesség és a minden más önző érzésen diadalmaszkodó lángoló hazaszeretet. Ezek értetik meg velünk csodával határos győzelmeiket.

A felsőbb osztályokban a tanulók német nyelven is készítettek háborús tárgyú dolgozatokat.

A francia nyelv iránt tanúsított érdeklődés nem csökkent a háború alatt sem; a francia viszonyok, szokások alkalmilag történt ismertetését nagy figyelemmel hallgatták. A VI. osztály tanulói egyes kis genre-képben írták meg egy dolgozat keretében katonáink harctérre indulását.

Történelem. A történelem tanításában különösen bő alkalom kínálkozott az oly nagyfontosságú összehasonlításokra, melyek folytán a jelenkor eseményei magyarázatul szolgáltak a múlt századok történetéhez; viszont korunk életének sajátosságait jobban megértették a tanulók, ha ezekre a múlt eseményei közt találtak példát.

Összehasonlítottuk tehát az ősmagyarok fegyverzetét és harcmódorát a mai hadi taktikával és a selegek technikai felszerelésével; a tatárjárást az orosz invázióval; Kún László és Habsburgi Rudolf szövetekezését a mai közép-európai szövetséggel. — Hunyadi Jánosnak a törökkel vívott küzdelmeivel kapcsolatban ismertettük a Monarchia és Törökország közt napjainkban fennálló hadiszövetségi viszonyt. Párhuzamot vontunk az 1552-iki várháborúk (Drégely, Eger stb.)

és az orosz várak eleste közt. Zrinyi Ilona története alkalmul szolgált a nők korunkbeli hivatásának tárgyalására. A világtörténelem tanításában összehasonlítást tettünk a spanyol örökösödési háború, valamint a hétéves háború és a most folyó világháború közt.

Különös súlyt helyeztünk a „ma“ történetének ismertetésére. Részletesen fejtegettük a világháború kitörésének okait. Kiemeltük a magyarság szerepét a világháborúban.

Mindezekben a háborús vonatkozásokban azonban a háború okozta súlyos csapásokra is rámutatunk. Nem győztük eléggé hangsúlyozni a háború után bekövetkezendő béke napjaiban hatványozott mértékben kifejtett alkotó és újjászervező munka szükségességét, a nemzetközi solidaritás fontosságát, továbbá azt, hogy a nemzetek egymás iránti kölcsönös tisztelete és becsülése — a világbéke legbiztosabb alapja.

Földrajz. A földrajzi oktatás keretében különösen azt emeltük ki, hogy a földrajzi tényezőknek milyen döntő befolyásuk van egy-egy nemzet életére, politikájára, erkölcsére, gazdasági berendezkedésére.

Megértettük növendékeinkkel, hogy Magyarország természetes határai, a Kárpátok, mily nagyszerű védelmet nyújtottak nekünk a fenyegető orosz invázióval szemben. Utaltunk arra, miért volt ránk nézve állandóan nyugtalanító a Közép-Duna nagy medencéjének déli csücskében élő ellenséges szerb nép, mely még hozzá idegen érdeknek, — orosz politikának — volt a csatlósa. Kiemeltük azt is, mi volt az oka a Balkánon évszázadok óta szünni nem akaró, állandó forrongásnak. A földrajzilag *töredezett* területen sok elszigetelt kis nép maradt fenn; ezek folyton hadilábon lesznek egymással.

Németország ismertetésénél okát adtuk annak, miért lett Németország Európa első katona-nemzete. A térképre tekintve meggyőződünk arról, hogy se

Hivatalos látogatások.

Dombovári Révy Ferenc felsőbb leányiskolai kir. főigazgató, miniszteri biztos 1915 december 14.-én meglátogatta intézetünk több osztályát és ez alkalommal a tapasztaltak fölött teljes megelégedésének és elismerésének adott kifejezést. — Bozóky Endre dr. kir. tanácsos, állami középiskolai igazgató, az Országos közoktatási Tanács titkára, a nm. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr megbízásából mint iskolalátogató jelent meg intézetünkben a tanulmányi eredmény megfigyelésére és 1916 március 27.-től április 1.-ig ismételten is meglátogatott minden osztályt, majd az április 7.-én tartott értekezleten az egyes tantárgyakban tapasztalt eredményről nagy elismeréssel nyilatkozott, a jövőre nézve pedig szíves útmutatásokkal szolgált. Odaadó fáradozásáért e helyen is őszinte köszönetet mondunk neki. — Nemes Antal dr. vál. püspök, budavári apátplebános mint érseki biztos több alkalommal meglátogatta a róm. kath. vallástani órákat és a vallástani vizsgálatokon elnökölt. — Scholtz Gusztáv, a bányai ág. hitv. ev. egyházkerület püspöke megjelent az ág. hitv. ev. vallású tanulók vallástani vizsgálatán és azon elnökölt.

Iskolai ünnepélyek.

Iskolai ünnepélyeinket — tekintettel helyiségeink csekély befogadó képességére — csak a legszűkebb keretek között tarthattuk meg. A növendékeket osztályaik termében gyűjtöttük össze, ahol az osztályfőnökök méltatták az egyes ünnepek jelentőségét. Megünnepeltük október 6.-án az aradi vértanúk emlékét, november 19.-én Erzsébet királynénk emlékeztét, március 15.-én az 1848-as szabadságharc napját; május 1.-én pedig a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter úr rendeletéből Kárpát-ünnepet tartottunk.

Egészségi állapot.

A tanulók egészségi állapota a lefolyt iskolaévben elég kedvezőnek mondható. Fertőző betegség a tanulók között 9 volt; 2 tanuló roncsló toroklobban, 1 vörhenyben, 4 kanyaróban és 2 fültőmirigylobban volt beteg; ezenkívül a kerületi tisztiorvosok 17 tanulót tiltottak el az iskolalátogatástól 3—6 hétre terjedő időre a családjukban előfordult ragályos betegség miatt.

A kerületi tisztiorvos 1915. szeptember 17.-én tartotta meg a hivatalos szemvizsgálatot; fertőző betegséget nem észlelt. Ugyanakkor vizsgálta meg azokat a tanulókat is, akik testi fogyatkozás vagy egyéb gyengeségi állapot miatt a rajz, női kézimunka és torna alól felmentést kértek. 1915. május 10.-én végzte a kerületi tisztiorvos a tanulóknak himlő ellen való újraoltását.

Vizsgálatok.

Az évváró vizsgálatokat a tekintetes Tanácsnak 1916. május 16.-án 46675. sz. a. kelt határozata értelmében június hó 2.-án kezdtük meg az összes felekezetek növendékeinek vallástani vizsgálatával, június 3., 5., 9. és 10. napjain pedig az osztályvizsgálatokat tartottuk meg. A magánvizsgálatok június 6. és 7.-én folytak le. Június 14.-én d. e. 9 órakor a róm. kath. vallású növendékek a tanári karnak és igen sok szülőnek részvételével a budavári koronázó templomba vonultak ünnepélyes hálaadó istentiszteletre.

III.

Az intézet hatósága és személyzete.

A) Hatóságok.

Az intézet felett a főhatóságot Budapest székesfőváros *törvényhatósága*, illetőleg *tanácsa* gyakorolja. A székesfőváros tanácsa választja az igazgatót s a tanárokat és vezeti az intézet gazdasági ügyeit. A közvetlen igazgatás a tanács *közüktatási ügyosztályának* jogkörét képezi, melynek vezetője jelenleg *Wildner Ödön* dr. tanácsnok.

Tanulmányi tekintetben az intézet a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr vezetése és felügyelete alatt áll, aki e jogát *dombóvári Révy Ferenc* főigazgató, m. kir. miniszteri biztos útján gyakorolja.

B) Tanári kar.

Igazgató.

Wolf Ágoston, tanította a lélektant és a nevelést a VI. osztályban. Heti óráinak száma: 2.

Tanárok és tanítónők.

Bognár Dénes dr., r. tanár, a Phil. Társaság r. tagja, a tanári könyvtár őre, az I. b) osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet az I. b) és II. b) osztályban, a történelmet az V. és VI. osztályban. Heti óráinak száma: 16.

Boreczky Elemérné — Sztrachon Nelly dr., r. tanár, a IV. a) osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet a IV. a), V. és VI. osztályban, a német nyelvet a IV. a) és VI. osztályban. Heti óráinak száma: 17.

Dr. Bónis Pálné — Wallon Emma, r. tanár, a IV. b) osztály főnöke, tanította a magyar és francia nyelvet a III. b) és IV. b) osztályban. Heti óráinak száma: 16.

Böhm Gyuláné — Sztojanovits Adrienne, r. tanítónő, tanította az éneket az összes osztályokban. Heti óráinak száma: 11.

Chéreau Emilia, r. tanítónő, az I. a) osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet az I. a) osztályban, a német nyelvet a II. b) osztályban, a francia nyelvet a IV. a) és V. osztályban, a földrajzot a III. b) osztályban, a háztartást a IV. a) osztályban. Heti óráinak száma: 18.

Fleischer Antalné — Belgrader Margit, r. tanár, a III. a) osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet a III. a) osztályban, a német nyelvet az I. b), II. a), III. a) és IV. b) osztályban. Heti óráinak száma: 16.

Gellért Bella, r. tanár, a III. b) osztály főnöke, tanította a számtant és mértant az I. a), II. b), III. a), III. b), IV. a), IV. b) és V. osztályban. Heti óráinak száma: 18.

Dr. Laczó Viktorné — Korbuly Augusztá, r. tanítónő, az ifjúsági könyvtár őre, a VI. osztály főnöke, tanította a német nyelvet a III. b) osztályban, a francia nyelvet a II. a), II. b), III. a) és VI. osztályban. Heti óráinak száma: 17.

Nemeskey Lajos, r. tanár, a természettani szertár őre, tanította a számtant és mértant az I. b), II. a) és VI. osztályban, a természettant az V. és VI. osztályban. Heti óráinak száma: 14.

Özv. Novák Sándorné — Tavaszi Margit, r. tanítónő, a kézimunkaszertár őre, a II. a) osztály főnöke, tanította a kézimunkát az összes osztályokban. Heti óráinak száma: 20.

Pell Mária dr., r. tanár, a természetrajzi és vegytani szertár őre, a II. b) osztály főnöke, tanította a természetrajzot az I. a), I. b), II. a), II. b), V. és VI. osztályban, a vegytant a III. a) és III. b) osztályban, a háztartást a IV. b) osztályban. Heti óráinak száma: 17.

Pogács Aurélné — Staudinger Zsófia, r. tanár, az V. osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet a II. a) osztályban, a német nyelvet az I. a) és V. osztályban, a történelmet a III. a), III. b), IV. a) és IV. b) osztályban. Heti óráinak száma: 17.

Staub Cecília, r. tanítónő, a tornaszertár őre, tanította a tornát az összes osztályokban. Heti óráinak száma: 20.

Szőcs Elek dr., id. tanár, orvostudor, tanította az egészségtant a IV. a) és IV. b) osztályban. Heti óráinak száma: 4.

Ujházy Irma, r. tanítónő, a rajzsztár öre, tanította a rajzot a II–VI. osztályban, a szépirást az I. a) és I. b) osztályban. Heti óráinak száma: 18.

Weber Mihály, r. tanár, a földrajzi sztár öre, tanította a történelmet a II. a) és II. b) osztályban, a földrajzot az I. a), I. b), II. a), II. b), III. a), IV. a) és IV. b) osztályban. Heti óráinak száma: 16.

C) Állandó helyettes.

Hanvai Ilonka dr., középiskolai okleveles tanár.

D) Hittanárok.

Bogoevicin Gy. Ghenadie, budapesti gör. kel. román plébános, hitoktató.

Nedelykovics Velimir, budai gör. kel. főesperes, hitoktató.

Reif Pál, ág. hitv. ev. hittanár.

Szabó Jakab, izr. hitoktató.

kisvárdai Szokolay Antal dr., róm. kath. hittanár.

Vámos Etelka, okl. középiskolai tanárnő, ref. hitoktató.

E) Felügyelőnő.

Mihálffy Izabella.

Szolgák.

Gyűrűs István, iskolaszolga.

Koleszár János, „ hadbavonult.

Reisz János, „

Varga János, „ hadbavonult.

Kristóf Teréz, takarítónő.

Nagy Józsefné, „

Rózsa Sándorné, „

IV.

A tanulók névsora.

I. a) osztály.

Osztályfőnökök: Chéreau Emilia.

Balás Anna	Klós Edit
Bednár Friderika	Kolisch Magda
Biró Anna	Lipter Evelin
Boronkay Viola	20 Majthényi Edit
5 Böhm—Karasovič Ilona	Matheides Erzsébet
Comensoli Mária	Matheides Eugénia
Fekete Ágnes	Mészöly Marianne
Feldmár Jolán	Nagy Éva
Frommer Julia	25 Patócs Erzsébet
10 Gáldony Margit	Radich Adrienne
Gregorich Margit	Schlager Irén
Jeszenszky Ilona	Südy Fatime
Karczag Ilona	Szabó Boriska
Kerecski Grozdana*	30 Szász Julia
15 Kiss Dóra	Tászler Jolán
Klein Ella	Zatopek Ilona

* Akiknek neve vastag betűkkel van nyomva, azok általános jelesek.

I. b) osztály.

Osztályfőnök: Bognár Dénes dr.,

Anthón Emilia	König Ilona
Balázs Erzsébet	Márkus Irén
Balog Józsa	Némethy Erzsébet
Boros Krisztina	20 Pataki Katalin
5 Bors Irma	Petrákovits Izabella
Braun Lea	Prámer Viola
Czirok Gizella	Püspök Mária
Dessauer Aranka	Stejskál Gabriella
Domány Erzsébet	25 Stráner Adrienne
10 Fernengel Olga	Székely Katalin
Fiala Margit	Szodoray Rózsa
Galambos Erzsébet	Thaisz Erzsébet
János Klára	Török Gizella
Kiss Anna	30 Vermes Gabriella
15 Knoblauch Magda	Vető Lenke
Kontz Margit	Wangler Rózsa

II. a) osztály.

Osztályfőnök: Özv. Novák Sándorné.

Auer Anna	20 Magerl Alice
Barcza Mária	Mihálffy Irén
Biró Éva	Neuschloss Jozefa
Bogsch Valéria	Németh Sarolta
5 Bredl Johanna	Oehl Jolán
Donhoffer Berta	25 Panian Zorka
Faber Lilla	Román Ágnes
Franz Margit	Szabó Márta
Gáspárdy Sarolta	Szalay Erzsébet
10 Gyulay Gabriella	Szende Erzsébet
Ignác Izabella	30 Tholt Anna
Kapcza Ilona	Törös Sarolta
Kedvessy Hilda	Ürmössy Kornélia
Klokocsán Edit	Varju Zsuzsanna
15 Kludák Angela	Vaszary Piroska
Kosinszky Viktória	35 Vermes Leona
Kovács Mária	Waliczky Irén
Laub Ilona	Walther Blanka kimaradt
Ludvik Andrea	

II. b) osztály.

Osztályfőnök: Pell Mariska dr.

Andor Etelka	Magyar Gizella
Bakos Ida	Mallász Margit
Biró Ervina	Markó Erzsébet
Császár Margit	Max Irén
5 Dancs Mária	25 Mészáros Erzsébet
Fischer Lili	Molnár Dóra
Forró Gizella	Móritz Klára
György Erzsébet	Paikert Éva
Hahne Erzsébet	Poic Sarolta
10 Iharos Olga	30 Radanovits Marianne
Jósa Olga	Regele Melanie
Kaán Erzsébet	Révész Anna
Kammermayer Mária kim.	Soó Mária
Keömléy Ibolyka	Szabó Erzsébet
15 Kiss Erzsébet kim.	35 Tarnay Katalin
Kiss Stefánia	Tápay Gizella
Kolisch Lili	Turtsányi Tünde
Kontor Erzsébet	Vágó Anna
Kovács Rózsa	Vörös Mária
20 Kovátsay Erzsébet	40 Winternitz Erzsébet

III a) osztály.

Osztályfőnök: Fleischer Antalné.

Bárdossy Mariska	König Piroska
Beke Erzsébet	15 Majthényi Magdolna
Bolgár Margit	Mészáros Irén
Császár Erzsébet	Olbert Lujza
5 Donáth Anna	Orbán Viola
Erneyi Margit	Panián Olga
Fáber Gabriella	20 Pekáry Katinka
Gamauf Paula	Radich Jolán
Göllner Nóra	Rühl Jolán
10 Haltenberger Irén	Schláger Etelka
Hampel Ágnes	Schnetzer Andrea
Himberger Gabriella	25 Zsigmondy Etelka
Iván Klára	

III. b) osztály.

Osztályfőnök: Gellért Bella.

	Blaskovich Márta		Ludvik Olga
	Boronkay Anna		Mina Erzsébet
	Braun Vera	15	Polakovits Margit
	Burchard Bélaváry Anna		Rehák Ilona
5	Dessauer Gabriella		Rédly Ilona
	Dirnbeck Klára		Szabó Jolán
	Dullien Klára		Székely Ilona
	Fischer Mária	20	Szőcs Margit
	Klein Borbála		Strazimir Jolán
10	Klunzinger Herta		Tászler Margit
	Korenek Mária		Weissmahr Margit
	Korzenszky Eleonóra		Wimmer Elvira

IV. a) osztály.

Osztályfőnök: Boreczky Elemérné dr.

	Andor Mária		Márer Lili
	Baranyai Erzsébet		Medveczky Gizi
	Bárdossy Rózsi	20	Moesz Piroska
	Barna Erzsébet		Ottovay Irén
5	Bolgár Erzsébet		Polgár Ilona
	Dóczy Valéria		Radich Margit
	Eisvogel Irén		Révész Edith
	Fehérváry Katica	25	Schrimpf Hilda
	Fekete Ilona		Teutsch Aline
10	Franz Elza		Tomassek Angela
	Gorka Ilona		Toronyi Aranka
	Gönczy Márta		Tóth Margit
	Gulden Kamilla	30	Várady Rózsi
	Himberger Margit		Wimmer Erzsi
15	Isákovits Irén		Zawadovszky Vera
	Kokesch Katica		Zelenka Sári
	Kovács Irén		Zuna Olga

IV. b) osztály.

Osztályfőnök: Bónis Pálné.

Batáry Emma	Klasz Valéria
Biloveszky Margit	Klotzbücher Margit
Conrad Édit	20 Kontor Anna
Csizmadia Mária	Kostyál Margit
5 Dullien Ella	Kún Edit
Érdy Erzsébet	Muraközy Irén, kimaradt
Felházi Margit	Olasz Olga
Gyulay Ilona	25 Ostian Margit
Gyulay Lidia	Répássy Mária Magdolna
10 Harda Klotild	Ruttkai Margit
Haspel Lujza	Sándy Natália
Heisler Piroska	Schödl Aranka
Heller Aranka	30 Székely Piroska
Iharos Margit	Telcs Sarolta
15 Jósá Margit	Vecseklőy Blanka
Kaán Elma	Zboray Margit
Karbach Gizella	

V. osztály.

Osztályfőnök: Pogáts Aurélné.

Berger Erzsébet	Lengyel Margit
Betsey Olga	Lóránfi Jolán
Bozóky Magda	20 Lord Anna
Bydeskuty Erzsébet	Madarász Vilma
5 Fein Ilona	Markó Georgina
Flamm Renée	Palotay Gertrud
Gyalus Klára	Pausz Ida
Hanskarl Marianne	25 Radulescu Helén
Harmatzy Simon Marianne	Schaupner Ilona
10 Hochstrate Ilona	Sélley Irma
Horváth Flóra	Südy Piroska
Jely Paula	Szabó Ilona, kimaradt
Kleindin Valéria	30 Szalay Angéla, kimaradt
Koerfer Vilma	Szentmiklóssy Ida
15 Koharits Jolán, kimaradt	Ugray Margit, kimaradt
Korbuly Étel	Várady Jolán
Kostyál Irén, kimaradt	Weyde Mária, kimaradt

VI. osztály.

Osztályfőnök: Laczó Viktorné.

	Antal Piroska	Hochstrate Róza
	Ákter Hajnalka	Kéri Klára
	Beretvás Éva	15 Longauer Piroska
	Braun Éva	Melegh Ida
5	Braun Karolina	Mosdóssy Margit
	Burschik Hedvig	Schlichter Erzsébet, kim.
	Deutsch Klára	Schröckenstein Klára
	Erdy Lujza	20 Serényi Gizella
	Farkass Gabriella	Szél Ilona
10	Gallik Mária	Szőcs Melinda
	Harrer Flóra	Ürmössy Ilona
	Hercog Lili	Writkovszky Etel

Magántanulók:

Magánvizsgálatot tettek:

Kammermayer Mariska II. b) o. Vorsatz Margit V. o.
Luczenbacher Luca V. o.

Jutalmak, ösztöndíjak, segélyezés.

A) Az Áry Leona-féle 90 koronás kitüntető jutalomdíjban Csizmadia Mária IV. b) o. t. részesült.

B) A Gizella főhercegnő-féle 200 koronás ösztöndíjban a székesfőváros Tanácsa Heller Aranka IV. b) o. t. részesítette.

C) Egész tandíjmentességben 107, fél tandíjmentességben 31 tanuló részesült.

V.

Zenetanfolyam.

A székesfőváros Tanácsa a főváros iskoláiban az 1910/11. iskolaévben szervezett zenetanfolyamokat az elmúlt évben is fenntartotta. Intézetünkben egyéb hangszerekre való jelentkezők hiánya miatt csak zongoratanfolyam létesült, melynek vezetői: Bresztovszky Ernőné és — 1915 december végeig — Nádosí Dezsőné okleveles zenetanárnők voltak.

A zenetanfolyam növendékei kivétel nélkül elvégezték az előírt tananyagot. A tanítás csoportonként történt. Egy csoportot 5 növendék képezett. A növendékek száma 21 volt.

Budapest székesfőváros Tanácsa a zenetanfolyamokat a következő 1916—17. iskolaévben is fenntartja. A zenetanfolyamokon zongora- és hegedűjátékot lehet tanulni. A tanítást a székesfőváros által alkalmazott okleveles zenetanárok vezetik hatósági szakszerű ellenőrzés mellett, megállapított rendes tanterv szerint. A tanulók hetenkint háromszor részesülnek tanításban és ugyanannyiszor gyakorolhatják magukat az intézetben rendelkezésükre álló zongorákon. •

A zenetanfolyamra a beíratási díj 4 korona. A tandíj a szeptemberi félhónapra 4 korona, októbertől júniusig bezárólag havonta 8 korona, összesen 76 korona. Beíratkozni lehet 1916. szeptember havában a rendes iskolai beírások alkalmával.

VI. Statisztikai kimutatások.

	a) A tanulók száma osztályonként											Összesen
	I. A)	I. B)	II. A)	II. B)	III. A)	III. B)	IV. A)	IV. B)	V.	VI.		
	osztályban											
Felvétetett az egész év folyamán	32	32	37	40	25	24	34	33	34	24	315	
Meghalt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kimaradt	—	—	1	2	—	—	—	1	6	1	11	
Vizsgálatlan maradt	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	
Osztályoztatott	32	32	36	37	25	24	34	32	28	23	303	

b) A tanulók közt vallásra nézve volt								c) A tanulók közt anyanyelvre nézve volt							d) A tanulók nyelvismereite	
róm. kath.	gör. kath.	gör. kel.	ág. ev.	ref.	unit.	izr.	összesen	magyar	német	horvát-szerb	tót	oláh	ruthén	összesen	csak magyarul beszél	magyarul tud
190	—	2	42	18	—	51	303	294	7	1	—	1	—	303	141	303

e) A tanulók szülei között polgári állásra nézve volt

Östermelő			Iparos			Keresk. és vállalkozó			Tisztviselő			Más értelmiségű (orvos, ügyvéd, lelkész, tanár, tanító, mérnök író, művész, stb.)	Személyes szolgálatban élő (munkás, napszamos, szolgálja)	Magaznő (nyugdíjas, vagy tőkéjének jövedelméből élő, stb.)	Összesen
önálló			önálló			önálló									
nagybirtokos és bérlo	kisbirtokos és bérlo	alkalmazott	nagyiparos	kisiparos	alkalmazott	nagykereskedő	kiskereskedő	alkalmazott	köztisztviselő, állami, hatósági	magán és társulati	Katona				
—	—	1	4	3	—	14	13	—	137	51	19	46	—	15	303

f) A tanulók életkora a tanév végén

Osztály	10	11	12	13	14	15	16	17	18 és több	Össze- sen
	éves volt									
I.	2	47	14	1	—	—	—	—	—	64
II.	—	6	56	11	—	—	—	—	—	73
III.	—	—	1	40	7	1	—	—	—	49
IV.	—	—	—	1	46	18	1	—	—	66
V.	—	—	—	—	2	17	8	1	—	28
VI.	—	—	—	—	—	—	19	4	—	23

g) A tanulók születési hely szerint						h) A tanulók magaviselete			
helybeli	megyebeli	más megyebeli	horvát-szlavon-országi	külföldi	összesen	hány tanuló kapott			
						jó	szabály-szerű	kevésbbé szabály-szerű	rossz
osztályzatot									
211	10	73	3	6	303	291	12	—	303

i) A tanulók mulasztása

A mulasztott tanítási órák közül	I. A)	I. B)	II. A)	II. B)	III. A)	III. B)	IV. A)	IV. B)	V.	VI.	Össze-sen
osztályban											
Igazoltak	1737	1440	2098	2384	1781	2266	2327	2409	1226	4343	22011
Nem mulasztott	2	3	1	1	2	2	2	—	2	1	16

j) A tanulók előmenetele százalékokban

	I. A)	I. B)	II. A)	II. B)	III. A)	III. B)	IV. A)	IV. B)	V.	VI.	Össz. ill. átlag
osztályban											
Osztályoztatott	32	32	36	37	25	24	34	32	28	23	
Sikerrel végzett	29	29	36	35	25	23	31	29	27	23	
Sikerrel végzett %/o-ban	90.62	90.62	100	94.59	100	95.83	91.17	90.62	92.85	100	
Bukott %/o-ban	9.37	9.37	—	5.40	—	4.16	8.82	9.37	7.14	—	

k) tanulm. előmenetel a rendes tárgyakban

	I. A)	I. B)	II. A)	II. B)	III. A)	III. B)	IV. A)	IV. B)	V.	VI.	Össze-sen
osztályban											
Minden tárgyból:											
jeles eredménnyel ...	1	—	3	2	—	3	4	3	1	4	21
legalább jó eredménnyel...	11	12	12	17	7	3	13	4	8	8	95
legalább elégs. eredménnyel	17	17	21	16	18	17	14	22	18	11	171
Összesen:	30	29	36	35	25	23	31	29	27	23	287
Elégtelen eredménnyel:											
egy tárgyból ...	2	1	—	1	—	—	1	2	—	—	7
két „ ...	—	1	—	1	—	1	2	1	1	—	7
több „ ...	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Összesen:	3	3	—	2	—	1	3	3	1	—	16
Összesen:	32	32	36	37	25	24	34	32	28	23	303

VII.

Tudnivalók a jövő iskolaévre.

A székesfővárosi Tanács az 1916—17. iskolaévben intézetünkkel kapcsolatban megnyitja a leánygimnázium V. osztályát, melybe a felsőbb leányiskola, illetőleg polgári leányiskola IV. osztályát végzett növendékek vétetnek fel. A polgári leányiskola IV. osztályából átlépő növendékeket előzőleg felvételi vizsgálatnak vetjük alá, amely vizsgálatnak tárgyai: rendszeres magyar nyelvtan, mennyiségtan és mértan elemei. A felvételi vizsgálat ideje augusztus 30. és 31.-e, díja 20 korona.

A jövő iskolaévre a beírásokat, illetőleg előjegyzéseket június hó 19., 20. és 21. s folytatólagosan szeptember hó 1—6. napjain eszközöljük. Az előjegyzett tanulók szeptember hóban vesszük fel. Az előjegyzett, de szeptember 4.-ig nem jelentkezett tanulók helyeit megüresedetteknek tekintjük és másokkal töltjük be.

A felvételi, javító- és pótvizsgálatok augusztus 30. és 31.-én 9—12 óráig fognak megtartatni.

A javító- és pótvizsgálatot kérő folyamodványok legkésőbb július 1.-ig nyújtandók be az igazgatóhoz. Ingyenes pótvizsgálatot csak oly tanuló tehet, aki kifogástalan orvosi bizonyítvánnyal tudja igazolni, hogy a vizsgálat napján beteg volt, vagy ragályos betegség miatt ki volt az iskolából tiltva. Aki ezt nem tudja igazolni, 40 koronát tartozik a pótvizsgálatért fizetni.

Beírási díj fejében fizetendő 20 korona. Tandíj fejében fizetendő 120 korona 4 részletben.

A tandíjmentesítés feltételei külön hirdetményben fognak közhírré tétetni.

Minden tanuló az első felvételre szülője vagy helyettese kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni, mely alkalommal az *iskolai bizonyítványon kívül bemutatandó a keresztlevel és oltási, illetőleg újraoltási bizonyítvány is.*

Az első osztályba olyan 10 éves leányok vétetnek fel, akik az elemi iskola IV. osztályát sikeresen végezték, vagy a felvételi vizsgálaton megfelelő ismereteket tanúsítanak.

Ezen felvételi vizsgálatért díj nem jár.

Oly tanulók, akik a II., III., IV. osztályba kívánnak átlépni hasonló fokú, de más jellegű iskolából, kiegészítő felvételi vizsgálatot tartoznak tenni, melyért 20 korona előre lefizetendő.

Polgári iskolai IV. osztályból az V. osztályba átlépni szándékozó tanulókra vonatkozólag a következő szabályzat van érvényben:

a) Akiknek bizonyítványában legfeljebb egy „elégséges“ van, a francia nyelvből letett sikeres felvételi vizsgálat után felvehetők az V. osztályba, kivéve, hogyha ez az „elégséges“ a német nyelvre vonatkozik, mely esetben a német nyelvből felvételi vizsgálatnak van helye.

b) Akiknek bizonyítványában egynél több „elégséges“ van csak úgy vehetők fel az V. osztályba, ha minden tantárgyból felvételi vizsgálatot tesznek.

Azok a szülők, akik a hatosztályos felsőbb leányiskolát akarják gyermekeikkel végeztetni, legcélszerűbben járnak el, ha azokat nem valamely polgári iskolába iratják be a későbbi átlépés szándékával, hanem egyenesen a felsőbb leányiskola első osztályába, mert így sok nehézségtől kimélik meg őket.

A védhímő-oltásról szóló törvény 4. pontjának értelmében csak oly növendékek vehetők fel véglegesen, akik a sikeres oltást, illetőleg újraoltást vagy pedig törvényszerű mentességüket kifogástalan bizonyítvánnyal igazolni képesek.

Budapesten, 1916 június havában.

Az igazgatóság.

